

Doc. PhDr. Alenka Jensterle-Doležalová, CSc.
Katedra jihoslovanských a balkanistických studií
Filozofická fakulta UK, Praha

Oponentský posudek diplomové práce
Romana Flemrová, Typologie ženských postav v díle Teodory Dimové
Magisterská diplomová práce, 57 s., Praha 2012

Kandidátka Flemrová se ve své magisterské diplomové práci zabývá typologií ženských postav ve dvou románech bulharské autorky Teodory Dimovové: *Adriana* a *Matky*.

Kandidátka rozdělila práci na teoretickou a praktickou, analytickou část. V první části se pokouší ukázat možnost rozboru postav v současné naratologii: tomu slouží kapitoly o postavě: postava jako kategorie, postava jako funkce, postava jako charakter ... a při tom vychází z české a zahraniční teorie, především s prací L. Doležela, D. Hodrové a E. Forstera. V podrobných analýzách fenoménu se ukazuje, že kandidátka pečlivě prostudovala teoretické koncepce, které vysvětlují kategorii postavy.

Nejzajímavější je další – více autorsky zpracovaná část díla: analýza dvou románů, v které kandidátka rozebírá ženské postavy, hrdinky románu *Adriana* a *Matky*. V analytické části zvláští kapitolu kandidátka věnuje i románu Dimitara Dimova *Nepojmenovaný román*, který se intertextuálně váže na román *Adriana*, v kterém autorka použije stejnou postavu. Podle mého mínění se tomu kandidátka věnovala až příliš a z rozboru se nevidí, proč postava Adriana z románu Dimitara Dimova byla tak podstatná pro koncept Adriany Dimovové.

Kandidátka při rozboru *Adriany* zjišťuje, že se Dimovová v románu vyjadřuje kriticky k politickým – společenským problémům současného Bulharska. S psychologického a i literárního hlediska jsou ještě zajímavější představené matky v dalším románu Teodory Dimovové. Jak se ukazuje v rozboru, jsou to nefunkční, zlé matky nebo matky s psychickými problémy které nemohou milovat své děti, protože jsou v cizině nebo nejsou schopné lásky. Jak konstatuje kandidátka Flemrová, Dimovová i v dalším románu *Matky* nepřímě kritizuje rodinné vztahy a samu bulharskou společnost.

Dílo je napsáno s kritickým nadhledem, ale pro magisterskou práci není dost rozsáhlé a detailní. Kandidátka zvláště v první části práce ukazuje znalosti z literatury a literární teorie a také správně používá dostupné literární teoretické prameny. Dílu bych ale vytkla některé nedostatky. První problém diplomové práce se mi ukazuje v tom, že teoretické postoje jsou jen málo propojené s analytickou částí. Kandidátka příliš často vysvětluje charakteristiku postav jen s citáty z díla. Citáty z literárních děl jsou jen v bulharštině a nevíme proč kandidátka neumístila překlady citátů pod čarou (práce vychází na fakultě v českém prostředí?). Je to i její určitá nedůslednost, protože citáty bulharských a anglických lit. vědců jinak přeložila.

Druhá námitka je ještě podstatnější. Protože se kandidátka Flemrová zaměřuje na genderové otázky v literatuře, měla by věnovat jednu kapitolu literárně teoretickým studiím, které se již od 60. let 20. století zabývaly obrazem ženy v literatuře (některé ještě dříve – na příklad Simone de Beauvoir). Pak by se jí také nemohlo stát, že zobrazení ženy v bulharské literatuře 19. století vysvětlí jen jedním citátem. Lépe by se představila a postavila do kontextu i negativní postava matky v románu *Matky* – tak typická pro současnou literaturu autorek. Právě tato postava vznikla jako negativní odpověď na časté exploatování mýtu dobré matky v 19. a 20. století. Možná je to námět na další práci – jestli kandidátka chce pracovat dál s tím problémem.

Dílo trpí i formálními nedostatky. Kandidátka už na začátku omylem označila dílo jako bakalářskou práci. Dále ještě existují i lektorské a stylistické chyby: psaní čárek, a dalších interpunkčních znamének a *století* psané s velkým počátečním písmenem (s . 22) ...

Dílo hodnotím pozitivně jen po dlouhých úvahách. Diplomovou práci navrhuji k veřejné obhajobě a navrhuji známku dobře (3).

Doc. PhDr. Alenka Jensterle-Doležalová, CSc.

Praha, 7. 9. 2012